

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/8/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817213277
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3817213277.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. N. U., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, ul. Šumperská č. 1, Prievidza, dieťa rodičov: matka M. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Na M. č. XXX/XX, P., v konaní zastúpená JUDr. Janou Bezákovou, advokátkou, ul. Bakalárska č. 6, Prievidza, otec V. N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. del E. XX XA, P. de U. XXXXX, X., o zverenie do osobnej starostlivosti, o určenie výživného a o vzájomnom návrhu otca o úpravu styku, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 7P/51/2017-167 zo dňa 15. júna 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie otca proti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o vylúčení vzájomného návrhu otca o úpravu styku s maloletým na samostatné konanie o d m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie maloletého G. N. U. zveril do osobnej starostlivosti matky M. U., ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (ďalej len „výrok I.“), otcovi V. N. R. uložil povinnosť platiť na maloletého výživné vo výške 200 eur mesačne vždy vopred, najneskôr do 28. dňa kalendárneho mesiaca, k rukám matky s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku (ďalej len „výrok II.“), žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (ďalej len „výrok III.“) a vzájomný návrh otca o úpravu styku s maloletým vylúčil na samostatné konanie (ďalej len „výrok IV.“). Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na bod 12 (všeobecná časť), čl. 8 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje Nariadenie (ES) č. 1347/2000, čl. 3 písm. b), čl. 15 Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti v členských štátoch, čl. 1 bod 1 písm. c), čl. 17 veta prvá Dohovoru (Haagsky dohovor) zo dňa 19.10.1996 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráce v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa, čl. 3 bod 1 Haagskeho protokolu z 23.11.2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť, čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 2 zák. č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky, § 28 ods. 1 písm. b) a c), § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 147 ods. 3, § 217 CSP, § 2 ods. 1, § 52 CMP. V odôvodnení uviedol, že matka maloletého návrhom zo dňa 02.11.2017 sa domáhala, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil rozsah vyživovacej povinnosti sumou 200 eur mesačne. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu súhlasil, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky a jemu bol s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku, určený rozsah vyživovacej povinnosti sumou 200 eur mesačne. Vzájomným návrhom navrhol, aby súd upravil jeho styk s maloletým tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý kalendárny rok v Španielsku od 01.08 do 31.08. Kolízny opatrovník uviedol, že je v záujme maloletého, aby k nemu boli upravené rodičovské práva a povinnosti. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie zhodnotil, že návrh o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti a o určenie výživného je podaný dôvodne a preto mu vyhovel. Zároveň rozhodol o tom, že matka je oprávnená zastupovať a spravovať majetok maloletého v bežných veciach. O náhrade trov konania rozhodol tak,

že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie ďalej vo vzťahu k vzájomnému návrhu otca o úpravu styku s maloletým uviedol, že otec v priebehu konania vzájomným návrhom na začatie konania uplatnil nárok o úpravu styku s maloletým, v rozsahu každý kalendárny rok od 01.08. do 31.08. Matka s úpravou styku v uvedenej intenzite nesúhlasila. Navrhla, aby súd otcovi upravil styk s maloletým tak, že je oprávnený sa s ním stretávať každý posledný víkend v kalendárnom mesiaci od soboty od 09.00 hod. do nedele do 18.00 hod. na území Slovenskej republiky, bez jej prítomnosti. Poukázala pritom najmä na vek dieťaťa, na citovú naviazanosť na jej osobu, na to, že dieťa neovláda španielsky jazyk. Súd prvej inštancie vzájomný návrh otca o úpravu styku s dieťaťom vylúčil na samostatné konanie, v ktorom bude vykonávané dokazovanie za účelom zistenia, v akých rodinných a bytových pomeroch otec žije (v tejto súvislosti bude žiadať o vykonanie dôkazu príslušným španielskym súdom), v akom rozsahu je v najlepšom záujme dieťaťa upraviť styk s otcom s poukazom na vek, rečovú bariéru, atď. Tiež zväží, či nariadi znalecké dokazovanie.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie sa zakladá na chybnom posúdení veci. Žiadnym spôsobom sa neupravil styk, režim návštev a komunikácia maloletého s jeho otcom a toto rozhodnutie bolo úplne vynechané. Bolo rozhodnuté jedine o tom, že návrh otca o úpravu styku s maloletým bude predmetom samostatného konania - sa zamietá. V tomto bode súd prvej inštancie pochybil a dopustil sa chybnéj klasifikácie veci. Otec nikdy nežiadal aby úprava styku s jeho synom bola predmetom samostatného konania, práve naopak. Vo svojich žiadosťiach s dátumom 4. marca 2018 a 9. júna 2018 požadoval, aby bol stanovený režim návštev a upravený styk s jeho synom a aby boli ustanovené v rámci tohto konania. Samotné rozhodnutie to uvádza v bode 3. odôvodnenia, kde sa odvoláva na žiadosť, ktorú predložil otec s dátumom 4. marca 2018. Následkom toho, teda nerozhodnutím o danom návrhu, sa nič ohľadom upravenia styku a vzťahu medzi maloletým a otcom neustanovuje. Je potrebné styk upraviť, v opačnom prípade sa nedodržiavajú práva maloletého, pretože sa mu zabráňuje udržiavať vzťah s jeho otcom, nech sa už režim styku ustanoví akýkoľvek. V závere navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a bol vydaný nový rozsudok, v ktorom okrem toho, že sa rozhodne vo veci zverenia maloletého do starostlivosti a ustanoví sa výška výživného, určí sa v prospech otca režim návštev, styk a komunikácia s maloletým ním uvedeným spôsobom.

3. Matka maloletého v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súd v priebehu konania zistil, že vo veci vzájomného návrhu otca bude potrebné vykonať náročné a rozsiahle dokazovanie. Bude potrebné zistiť rodinné a bytové pomery otca. Preskúmať schopnosti a možnosti otca, v súvislosti so starostlivosťou maloletého. Vzhľadom na požiadavky otca na rozsah styku a vek dieťaťa, bude možno potrebné aj znalecké dokazovanie detským psychológom. Otec je občan Španielska. Nedostavil sa ani na jedno pojednanie. V súvislosti s jeho protinávrhom je ho potrebné vypočuť a vykonať dokazovanie. Preto v záujme účelnosti a efektívnosti konania, súd vzájomný návrh otca na úpravu styku otca s maloletým vylúčil na samostatné konanie. Vzhľadom k uvedenému, rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za správne.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že vylúčenie konania o úpravu styku s maloletým na samostatné konanie je v záujme maloletého, nakoľko je potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, aj vzhľadom na vek maloletého. Zotrváva na svojich vyjadreniach a navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť.

5. Odvolací súd skôr, ako mohol pristúpiť k preskúmaniu správnosti napadnutého rozhodnutia v dôsledku podaného odvolania otca, zisťoval, či odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, či bolo podané subjektom oprávneným na podanie takéhoto opravného prostriedku a či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že matka maloletého sa v danej veci domáhala úpravy práv a povinností k maloletému tak, aby súd maloletého zveril do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil rozsah vyživovacej povinnosti sumou 200 eur mesačne. Otec maloletého súhlasil s týmto návrhom matky a vzájomným návrhom zároveň navrhol, aby súd upravil jeho styk s maloletým. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci napadnutým rozsudkom tak, že návrhu matky vyhovel, zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a otcovi uložil povinnosť platiť na maloletého výživné vo výške 200 eur mesačne vždy vopred, najneskôr do 28. dňa kalendárneho mesiaca, k rukám matky s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I. a II.), žiadnemu

z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.) a vzájomný návrh otca o úpravu styku s maloletým vylúčil na samostatné konanie /nezamietol, pozn. odvolacieho súdu/ (výrok IV.) s odôvodnením potreby vykonať dokazovanie za účelom zistenia, v akých rodinných a bytových pomeroch otec žije (v tejto súvislosti bude žiadať o vykonanie dôkazu príslušným španielskym súdom), v akom rozsahu je v najlepšom záujme dieťaťa upraviť styk s otcom s poukazom na vek, rečovú bariéru, atď. a tiež zväží, či nariadi znalecké dokazovanie. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec namietajúc absenciu rozhodnutia o úprave jeho styku s maloletým, nakoľko navrhol úpravu styku vzájomným návrhom, o ktorom sa nerozhodlo a takýto postup otec nenavrhol.

7. Posúdením podaného odvolania otca maloletého z hľadiska jeho obsahu odvolací súd zistil, že smeruje proti výroku, ktorým súd prvej inštancie vzájomný návrh otca o úpravu styku s maloletým vylúčil na samostatné konanie (výrok IV.) namietajúc, že súd prvej inštancie o tomto styku vôbec nerozhodol a takýto postup otec nenavrhol. V ostatnej časti podaného odvolania sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie v konečnom dôsledku subjektívne stotožňuje a považuje ho za vecne správne (výrok I., II. a závislý výrok III.), keď navrhuje rovnakú úpravu práv a povinností k maloletému v judikovanom rozsahu súdom prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu sa preto odvolací súd na prvom mieste zaoberal v zostávajúcej časti prípustnosťou odvolania otca proti výroku IV. o vylúčení vzájomného návrhu otca o úpravu styku s maloletým na samostatné konanie.

8. Podľa § 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

11. Podľa § 111 CMP v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje a) mene a priezvisku maloletého, b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností, c) výžive maloletého, d) styku s maloletým, e) poručníctve, f) opatrovníctve maloletého, g) odovzdaní maloletého, h) veciach maloletého, o ktorých sa rodičia nevedia dohodnúť, i) schválení právneho úkonu maloletého, j) zastupovaní maloletého, k) správe majetku maloletého, l) ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach, m) ochranných opatreniach, n) pestúnskej starostlivosti, o) zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, p) iných veciach, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 147 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou.

13. Podľa § 147 ods. 4 CSP vzájomnú žalobu môže súd vylúčiť na samostatné konanie, ak nie sú splnené podmienky na spojenie vecí.

14. Podľa § 355 ods. 1 CSP proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

15. Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

16. Podľa § 357 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

17. Podľa § 386 písm. c) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

18. V zmysle § 355 ods. 2 CSP odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné iba vtedy, ak to zákon pripúšťa. Na uvedené pravidlo nadväzuje úprava obsiahnutá v § 357 písm. a) až o) CSP, ktorou je taxatívne vymedzený okruh prvoinštančných uznesení, proti ktorým je prípustné odvolanie.

19. Rozhodnutie o vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie je rozhodnutím, ktorým sa upravuje vedenie konania v záujme jeho účelnosti a efektívnosti. O vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie sa rozhoduje uznesením, proti ktorému Civilný sporový poriadok nepripúšťa odvolanie v zmysle § 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 (a contrario) a teda absencia uvedenia uznesenia o vylúčení vzájomného návrhu na samostatné konanie (resp. vylúčení veci na samostatné konanie) v taxatívnom výpočte pozitívne enumerovanej prípustnosti okruhu uznesení, proti ktorým je odvolanie prípustné, spôsobuje, že voči tomuto rozhodnutiu nemožno podať odvolanie. Účinky vyvolané so začatím konania ku dňu doručenia vzájomného návrhu však zostávajú zachované.

20. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci rozhodol o vylúčení vzájomného návrhu otca o úpravu styku s maloletým na samostatné konanie v rozsudku, proti ktorému je odvolanie vždy prípustné, ak to zákon nevyklučuje (§ 355 ods. 1 CSP). Z hľadiska právneho dôsledku v podobe možnosti pripustenia odvolania nemožno voči výroku o vylúčení návrhu na samostatné konanie, o ktorom sa rozhoduje uznesením a ktorý výrok je vo svojej podstate procesného charakteru a zároveň nie sú ním záväzne riešené vzťahy medzi účastníkmi konania, pripustiť odvolanie, bez ohľadu na jeho konečnú formu vyjadrenia v podobe rozsudku, nakoľko to Civilný sporový poriadok, ktorý sa subsidiárne aplikuje v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku (§ 2 ods. 1 v spojení s § 111 CMP), a teda v konaní o úprave styku s maloletým dieťaťom, vo svojich zákonných ustanoveniach neumožňuje.

21. O neprípustnosti odvolania proti výrokovej časti rozsudku o vylúčení vzájomného návrhu otca o úpravu styku s dieťaťom na samostatné konanie bol otec maloletého v napadnutom rozhodnutí riadne poučený.

22. Preto dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie otca maloletého proti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o vylúčení vzájomného návrhu otca o úpravu styku s maloletým na samostatné konanie (výrok IV.) je potrebné odmietnuť podľa § 386 písm. c) CSP ako odvolanie, proti rozhodnutiu ktorému odvolanie nie je prípustné.

23. Odvolací súd považuje záverom za nevyhnutné dodať, že predmetom ďalšieho konania takto vylúčeného vzájomného návrhu na samostatné konanie bude návrh otca o úprave styku s maloletým. Vylúčenie vzájomného návrhu otca na samostatné konanie neznamenaá zbavenie povinnosti súdu rozhodnúť o podanom návrhu a rovnako neznamená potrebu pri záujme otca o úpravu styku s maloletým podávať osobitný návrh na súd. Vo veci úpravy styku otca V. N. R. s maloletým G. N. U. tak bude súd prvej inštancie ďalej konať za účelom zistenia, v akých rodinných a bytových pomeroch otec žije, v akom rozsahu je v najlepšom záujme dieťaťa upraviť styk s otcom s poukazom na vek, rečovú bariéru, atď., prípadne nariadi znalecké dokazovanie /pozri 53. bod odôvodnenia súdu prvej inštancie/ a o tejto rozhodne ďalším samostatným rozsudkom.

24. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).